

N:o 68.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 maj 1891.

— — — — Andra Kammaren — 11 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 7 § i jagtstadgan den 21 oktober 1864.

(Lagutskottets utlåtande n:o 44.)

Till Konungen.

Angående rättigheten att å annans jagtmark fullfölja å egen mark börjad jagt eller den s. k. förföljningsrätten finnes i 7 § af nu gällande jagtstadga den 21 oktober 1864 stadgad:

»Drifver någon upp djur å egen mark, eller der han eger lof att jaga, hafve rätt att jagten in på annans egor fullfölja, om djuret förut är såradt; så ock att behålla detsamma, om det der fälles. Är det björn, varg, lo eller jerf, som jagas, vare lag samma, äfven om djuret förut icke blifvit såradt.»

Inom Riksdagen har förslag blifvit väckt om upphäfvande af berörda rättighet utom i fråga om de uti paragrafen särskildt omförmälta rofdjur, och har till stöd för denna framställning blifvit erinradt, hurusom något *allmänt* stadgande om förföljningsrätt icke torde hafva förekommit förr än i jägeristadgan den 13 april 1808, der förföljningsrätten inskränktes till såradt villebråd af hvad slag som helst, och att i fråga

om förföljningsrätten intill nyss nämnda tid antagligen tillämpats åtskilliga landskapslagars föreskrifter eller särskilda orters sedvänjor, enligt hvilka förföljningsrätten torde hafva grundats allenast derå, att den förföljande drifvit upp eller *rest* djuret.

Lagstadgad förföljningsrätt funnes numera icke i något europeiskt land mera än i Norge och Sverige, sedan förföljningsrätten blifvit upphäfd redan 1789 i Frankrike, 1830 i England och 1848 i Preussen. Icke heller funnes sådan rätt medgifven i Danmarks eller Finlands jagtlagar.

Då begreppet om jagträtt och insigten om nödvändigheten af förbättrad jagtvård nu, äfven i vårt land, utvecklats så, att öfvertygelsen om olämpligheten af förföljningsrättens bibehållande, utom hvad anginge vissa större rofdjur, syntes vara allmän, åtminstone bland dem, som särskildt intresserade sig för bättre jagtskick och jagtvård äfvensom bättre djurskydd, syntes tiden vara inne att ur den svenska jagt-lagstiftningen med nyss antydda undantag borttaga rätten att utan jagträttsinnehafvarens goda lof och minne å annans mark förfölja såradt villebråd. Såsom skäl för förföljningsrättens bibehållande plägade anföras dels satsen, att eganderätten till jagadt djur vunnas genom dess sårande, så vidt djuret toges i besittning, dels ock det djurskyddsvänliga humanitetsskälet, att det vore en oafvislig pligt emot det sårade villebrådet att genom dess förföljande, vare sig å egna eller andras marker, söka döda detsamma och såmedelst förkorta och göra slut på dess lidanden, men icke något af dessa skäl syntes böra föranleda till bibehållandet af ifrågavarande rättighet. Då nemligen eganderätten enligt berörda regel förvärfvades icke genom sårandet allena, utan först genom lagligt besittningstagande, kunde någon eganderätt icke heller inskränkas eller upphävas genom en föreskrift, enligt hvilken besittningstagande icke finge ega rum genom förföljande af såradt villebråd å annans jagtmark. Och att den i nu gällande jagtstadga medgifna rätt att förfölja såradt villebråd icke heller ansetts grunda sig å eganderätt eller börjadt besittningstagande genom sårande syntes jemväl framgå deraf, att högsta domstolen vid tillämpning af förföljningsrätten förklarar detsamma icke innefatta rätt till vidare förföljande än under den dagens jagt, då sårandet egt rum.

Hvad anginge det andra skälet torde böra erinras, att tillämpning af förföljningsrätten, utom beträffande större rofdjur, med afseende å hvars jagande och förföljande någon ändring af hittills gällande stadganden icke ifrågasattes, hufvudsakligen förekomme vid jagt å elg, men deremot till följd af flera olika, af en hvar lätt insedda skäl, så

sällan å smärre villebråd, att hänsyn till dem icke torde vid frågans bedömande böra tagas.

Vidare vore det af erfarenheten ådagalagdt, att förföljningsrätten, tillämpad särskildt vid elgjagt, föranledde ett hänsynslöst sårande af elg, enär elgskytten, väl vetande att, om han blott lyckades såra elgen, han finge fullfölja sin elgjagt öfver alla angränsande marker, icke vårdade sig om att söka afbida eller bereda sig tillfälle till ett säkert och dödande skott, eller att eljest spara sitt skott, utan nöjde sig med ett skott, som endast mer eller mindre sårade, ty genom några droppar blod i spåret förvärfvade han sig rätt till jagt å grannarnes jagtmarker.

Slutligen förtjenade erinras, huru som jagtvården måste i hög grad försvåras och intresset för densamma till följd deraf ock slappas genom en lag, som tillstodde den, som å sin mark lyckats såra ett djur, att med jagtsällskap och hundar och kanske med en skara dreffolk tåga fram öfver den jagtmark, der man sökt freda sitt villebråd och sina elgstånd, äfvensom huru det måste verka till undergräfvande af jagtlagens helgd och af djurskyddets pligt, att en hvar genom grymt sårande af villebråd eller möjligen genom vidtagande af bedrägliga åtgärder, som gjorde sårandet antagligt, skulle kunna förvärfva befogenhet att ingripa i annans jagträtt.

Vid upphäfvande af rättigheten att förfölja såradt villebråd borde emellertid till förekommande af tvister stadgas, att såradt villebråd, som å annans jagtmark fölle, finge af den det sårat tillvaratagas och behållas.

Hvad sålunda blifvit för Riksdagen andraget har bibringat Riksdagen den uppfattning, att det vore lämpligt att, på sätt blifvit hemställdt, rätten att å annans mark fullfölja jagt efter ett på egen mark såradt villebråd upphäfves och utbytes mot rättigheten att utan jagtens fortsättande uppfånga och tillvarataga ett villebråd, som å jägarens egen mark eller der han haft lof att jaga fått banesåret, ehuru det samma icke stupat der.

På grund häraf har Riksdagen för sin del antagit följande

Förordning

angående ändrad lydelse af 7 § i jagtstadgan den 21 oktober 1864.

Häri genom förordnas, att 7 § i jagtstadgan den 21 oktober 1864 skall hafva följande lydelse:

»Hvar som under utöfning af lofflig jagt sårar villebråd så, att det faller å annans mark, må detsamma tillvarataga och behålla. Der någon å egen mark eller der han eger lof att jaga drifver upp björn, varg, lo eller jerf, ege han att jagten in på annans egor fullfölja.»

Stockholm den 11 maj 1891.

Med undersätlig vördnad.